

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 25. europaudvalgsmøde

Dato: tirsdag den 25. februar 2020
Tidspunkt: kl. 15.30
Sted: vær. 2-133

Til stede: Flemming Møller Mortensen (S), næstformand, Lars Aslan Rasmussen (S), Jens Rohde (RV), Halime Oguz (SF), Søren Søndergaard (EL), Victoria Velásquez (EL), Rasmus Nordqvist (UFG), Jan E. Jørgensen (V), Ulla Tørnæs (V) og Morten Messerschmidt (DF).

Desuden deltog: Statsminister Mette Frederiksen.

Punkt 1. Afrapportering fra ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd den 20. februar 2020

Statsministeren: Jeg kan gøre det kort, da der – som I alle er bekendt med – ikke kom en aftale om EU's flerårige budget på topmødet. Det var tydeligt hele mødet igennem, at landene fortsat står for langt fra hinanden. Det er ikke i sig selv usædvanligt, at der skal mere end et enkelt topmøde til for at nå en aftale – det har også været tilfældet tidligere.

Mødet blev indledt torsdag med Europa-Parlamentets formand, som fremførte Parlamentets velkendte synspunkter om at bruge flere penge. Herefter drøftede stats- og regeringscheferne det kompromisforslag, som formanden for Det Europæiske Råd havde fremlagt ugen før mødet. Det blev en meget lang torsdag og en relativt lang fredag, der vekslede mellem plenumdrøftelser, bilaterale konsultationer og snakke i mindre landekredse.

Fra dansk side kunne vi heldigvis køre et tæt parløb med Østrig, Sverige og Holland, med hvem vi udgør gruppen af de såkaldte sparsommelige fire. Det stiller Danmark bedre, at vi har fået tættere samarbejdsrelationer. Jeg håber selvfølgelig, at samarbejdet holder hele vejen, om end der ikke er garantier for noget i politik. Men jeg synes, at samarbejdet viste sit værd på dette topmøde, og jeg vil gøre alt, jeg kan for at understøtte det fremover. De fire lande havde også møder med formanden for Det Europæiske Råd, Charles Michel, og kommissionsformand Ursula von der Leyen.

I forhandlingerne var der særlig bevågenhed om udgiftsniveauet, rabatspørgsmålet, varighed og budgettets størrelse. Den danske position er velkendt: Vores tilgang er, at procentsatsen i Michels kompromisforslag på 1,074 er alt for høj. Vi vil som bekendt beholde satsen på 1 pct. Der var også helt velkendte positioner ovre på den anden side hos de 17 såkaldte samhørighedslande, som ønsker et større budget og flere midler til strukturfonde og landbrug.

Hvad der sker fra nu af, ved vi i talende stund ikke. Det kan være, at der kommer et ekstraordinært topmøde inden det næste ordinære i slutningen af marts – i så fald går tingene lidt hurtigere. Men det kan også være, at man venter og holder almindelige topmøder som planlagt – og så først fortsætter forhandlingerne om budgettet derefter. Lige så snart vi ved det, vender vi naturligvis tilbage. Jeg ved, at finansministeren vil afholde en teknisk briefing inden næste DER-møde, og jeg vil koncentrere mine kræfter om at holde sammen på de sparsommelige fire og gøre, hvad vi kan for at forfægte det danske synspunkt.

Der skete således ikke noget substantielt på topmødet, hvorfor min afrapportering i dag blev forholdsvis kort.

Rasmus Nordqvist spurgte, om der var tegn på, at regeringen og de øvrige sparsommelige fire kunne finde punkter at mødes om med de andre lande. For nu handlede det om kompromisets kunst og ikke kun om at stå på sin ret.

Statsministeren ville betegne de sparsommelige fire som ret konstruktive, da de havde fremsat en del forslag til, hvordan man kunne nedbringe budgettets størrelse uden at ramme bestemte lande. Bl.a. havde de fire foreslået at fjerne de ubrugte midler. Kommissionen var ganske vist optaget af at have så mange frie midler som muligt, men det var ikke i landenes interesse. Desuden havde de fire peget på, at man i højere grad kunne målrette samhørighedsmidlerne mod de lande og områder, der havde mest brug for dem.

Søren Søndergaard spurgte, i hvor høj grad der var overlap mellem samhørighedslandene og de lande, der var imod at målrette budgettet mod de moderne politikområder. Var der tale om de samme blokke?

Jens Rohde mente, at der blot var tale om professor Tribini-tricks, når udgifterne blev flyttet fra betalinger til forpligtelser. Kunne statsministeren bekræfte, at det ville føre til et mindre fleksibelt budget? Man havde ellers fra dansk side i mange år kæmpet for det modsatte. Han mindede om, at regeringen ved forhandlingerne om 2020-budgettet gik voldsomt op i marginer og brugte det som et af hovedargumenterne for at sige nej, at marginerne ikke var tilstrækkelige. Nu havde regeringen så ikke noget imod at snævre dem ind. Hvor var der tale om reelle ændringer og ikke bare at flytte rund på tal? Rent bortset altså fra beskæringerne af udviklingsbistand og forskningsmidler inden for Horisont 2020.

Det så ud, som om Charles Michel i sit kompromisforslag havde forsøgt at spille de sparsommelige fire ud mod hinanden. Østrig var blevet tilbudt en større rabat, og Holland at kunne tilbageholde 25 pct. til administration af told, mens andre lande skulle ned fra 20 til 15 pct. Ville det ikke ende med en reel forringelse for Danmarks vedkommende?

Morten Messerschmidt savnede en forklaring på, hvorfor kompromisforslaget havde lagt op til at give Holland lov til at beholde 25 pct. til administration af toldindkrævningen, når nu alle andre lande skulle sætte andelen ned fra 20 til 15 pct. Holland var ellers et veldrevet, effektivt

land. Han ville kunne forstå, hvis det f.eks. havde været Bulgarien, der havde brug for lidt ekstra.

Rasmus Nordqvist spurgte, om der var lande, som var mere ambitiøse end regeringen på klimaområdet. Var der lande, der ligesom Europa-Parlamentet ville arbejde for op mod 30 pct.? Og ville regeringen i så fald støtte dem?

Statsministeren svarede Søren Søndergaard, at der ikke var tale om to fasttømrede blokke, men om holdninger på kryds og tværs mellem landene. Man kunne således ikke tage de 17 samhørighedslande til indtægt for de samme holdninger til f.eks. klima-mainstreaming. Spanien og Portugal var eksempler på samhørighedslande, der havde en ambitiøs tilgang til klima. Også de baltiske lande var interesserede i det grønne og kunne heller ikke uden videre slås i hartkorn med de syd- og sydøsteuropæiske lande i spørgsmålet om samhørighed. Der var også betydelige variationer i, hvad der lå bag de enkelte landes holdninger til procentsatsen: Nogle lande kunne gå med til et mindre budget alt efter indholdet, mens andre stod stejlt på en højere procentsats.

Også de seks lande, der hverken var med blandt samhørighedslandene eller de sparsommelige fire, havde forskellige holdninger til klimaspørgsmålet. Finland var en vigtig allieret på klimaområdet. Tyskland ville gerne diskutere afgifter på plastik, men ikke på CO₂. Frankrig var et meget klimabevidst land, men landbrugsstøtten var vigtig for dem. Man kunne således ikke tegne et entydigt billede, og der var brug for flere forskellige alliancer.

Hun understregede over for Jens Rohde, at Michels kompromisforslag var blevet forkastet af samtlige lande, hvorfor hun ville opfordre til at gemme energien til at diskutere det nye forslag, der ville komme. Det eneste rigtige nu var at falde tilbage på udgangspositionerne. Hun håbede ikke, at man i det nye kompromisforslag ville prøve at spille landene ud mod hinanden, men i så fald ville det blot bekræfte klogskaben i at pleje sine alliancer. Om marginerne sagde hun, at de var større i MFF'en end i 2020-budgettet.

Svaret til Rasmus Nordqvist lød, at der havde været tanker om at beslutte sig for mindst 25 pct. og arbejde hen imod de 30. Hun havde svært ved at se for sig, at den endelige aftale ikke ville omfatte en klimamainstreaming på mindst 25 pct. Men diskussionen handlede ikke kun om den nøjagtige procentsats, men også om at tone budgetkategorierne landbrug og samhørighed mere i grøn retning og tænke klima ind som et hensyn på de enkelte politikområder. Selv var hun lydhør over for det argument, at man ikke bare skulle skelne skarpt mellem såkaldt gamle og såkaldt moderne politikområder. De gamle kunne gøres grønnere, og i øvrigt skulle man anerkende, at samhørighedsmidlerne havde skabt fremgang i mange europæiske samfund.

Noget andet var, hvordan EU skulle støtte den grønne omstilling mere aktivt. Der var forskellige holdninger til, om Polen skulle kunne være modtagerland, i og med at det ikke fuldt tilsluttede sig målsætningerne. Statsministeren gik til spørgsmålet med et åbent sind: Det er

ikke så afgørende, hvad der står på papiret, men om man fremmer de klimaløsninger, Europa har mest behov for.

Søren Søndergaard støttede statsministeren i arbejdet med at styrke en dobbelt alliance – en om budgetansvarlighed og en anden om klima. Behovet for sidstnævnte var blevet endnu større efter den nylige rapport om, at Kommissionen blot havde afsat 7 pct. ekstra til klima i sit forslag. Det ville man ikke redde meget klima med. Der måtte en større omlægning til, når landbruget i de foregående 7 år blot havde øget CO₂-udledningen.

Jan E. Jørgensen var enig i, at det var vigtigt at pleje forholdet til sine samarbejdspartnere blandt landene, men det var også vigtigt, at regeringen huskede sine samarbejdspartnere derhjemme. Da regeringen accepterede, at strukturfondsmidler ikke i særlig stort omfang skulle gå til rige regioner, kunne mandatkredsen læse om det i Jyllands-Posten og var ikke blevet informeret på møder eller på anden vis. Nu var det så heldigt, at Venstre af idealistiske grunde syntes godt om forslaget. Men hvordan ville regeringen fremover sørge for at holde tæt kontakt til de partier, der havde givet den et forhandlingsmandat?

Rasmus Nordqvist understregede Alternativets standpunkt ved at udtrykke håb om, at regeringen ville sørge for bevågenhed om budgettets indhold. Man burde gå op i det grønne, de unge og resten af verden i stedet for blot at holde fast i en procentsats for budgettets størrelse. En klima-mainstreaming på 25 pct. ville være sørgeligt lavt.

Statsministeren svarede Jan E. Jørgensen, at regeringen arbejdede loyalt ud fra de mandater, udvalget havde givet finansministeren og udenrigsministeren, sidstnævnte vedrørende lovforslaget om strukturfondspolitikken. Kom der skred i forhandlingerne, ville det kræve en meget tæt dialog, som ministeriet ville facilitere, og som der allerede var afsat beredskab til.

Over for Rasmus Nordqvist gentog hun sin pointe fra tidligere lejligheder om, at der ingen modsætning behøver være mellem at være en budgetbisse og at kæmpe for et ordentligt indhold i budgettet. Indholdsdiskussionen var mindst lige så vigtig, men man skulle huske, at der var mange interesser på spil. Hun var selv meget optaget af at presse så meget grønt ind som muligt i alle politikker. Hun forstod bekymringen for, at det kan gå ud over nye politikområder, når man kæmper for det, man kender og til dels er afhængig af – det var hun meget opmærksom på.

Jens Rohde indvendte, at kompromisforslaget var det, udvalget havde at forholde sig til, og statsministeren forventede vel ikke en total omkalfatring i det næste forslag? Man opererede med at skære budgetkategori 2 – strukturfondsmidlerne – med 0,9 pct. svarende til rundt regnet 6,2 mia. euro. Til gengæld blev der flyttet 4,8 mia. euro til strukturfondsmidlerne, så der reelt ikke var sket den store bevægelse. Samtidig skar man i støtte til Afrika og i forskningsmidler under Horisont 2020. Var det formålstjenligt? Syntes statsministeren, at det

på bundlinjen gik i den rigtige retning? Og hvor lå de bebudede ændringer af budgetkategori 7 – administration – som statsministeren hidtil havde betonet? De var ikke nævnt i notatet.

Desuden spurgte han, hvor klar Tysklands position var med tanke på den øjeblikkelige krise i tysk politik.

Halime Oguz spurgte, om det svækkede retsstatsmekanismen, at forhandlingerne var gået lidt i hårdknude.

Desuden ville hun gerne vide, om der var tilslutning fra de andre lande til planen om hjælp til Afrika.

Statsministeren gentog over for Jens Rohde, at kompromisforslaget var blevet forkastet og således ikke længere udgjorde grundlaget for forhandlingerne. Men det var bestemt gået i den forkerte retning. Om budgetkategori 7 påpegede hun, at både den finske forhandlingsboks og Michels kompromisforslag havde lagt op til en reduktion af administrationsudgifterne med 2,5 mia. euro. Det var måske udtryk for, at landene havde lyttet til regeringens argumenter.

På spørgsmålet om Tyskland svarede hun, at den tyske finansminister før topmødet var ret klar i opbakningen til en målsætning om en procentsats på 1. Tyskland havde grundlæggende en sparsommelig tilgang.

Til Halime Oguz sagde hun, at der ganske vist var god opbakning blandt medlemslandene til et større fokus på Afrika, men at det ikke var det, der fyldte allermost i MFF-forhandlingerne.

Hun bedyrede, at retsstatsmekanismen fortsat var en del af diskussionen. Til gengæld var andre krav som en social dimension og byrdefordelinger på asylområdet trådt i baggrunden.

Mødet sluttede kl. 16.22.